PROPOSTA DIDÀCTICA

Elaborada per **Diego Gómez**

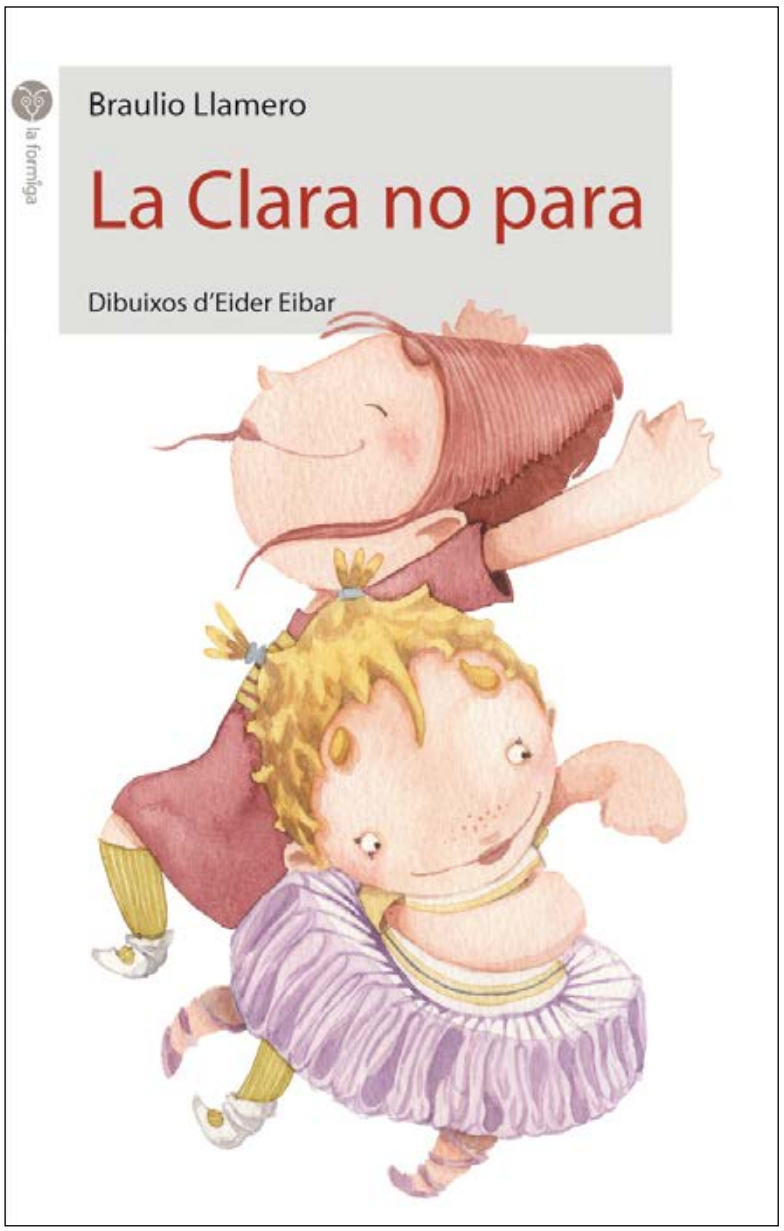

LA CLARA NO PARA

Autor: Braulio Llamero
Dibuixos: Eider Eibar

Animallibres Editorial / Barcelona, 2008
Col·lecció: «La Formiga», núm. 11.
Format: 20,5 × 13 cm, 64 pàg.

Enquadernació en rústica. Impressió a tot color.
Edat: a partir de 6 anys.

La Gemma ens explica que la seva germana Clara és un belluguet, no para quieta ni un segon i sempre vol jugar i ballar. La Clara és més petita i per això rep totes les atencions i gracietes dels pares i de la resta de la família. Llegint aquesta història es poden entendre les relacions entre els germans. *La Clara no para* és, doncs, un llibre molt recomanable per llegir en família i, sobretot, és un excel·lent relat per als primers lectors acompanyat d'un text adient i d'unes atractives il·lustracions a tot color.

RESUM ARGUMENTAL

No exagera la Gemma quan diu que la seva germana petita no s'hi pot estar quieta i que, encara que no sap parlar, sempre contesta «No!». Efectivament, la Clara no para i fa empipar la seva germana gran. Alguna empenta, estirada de cabells i llàgrimes solen sorgir quan es troben juntes. I és que la Clara és un nap-buf, una nena de dos anys que només sap comptar amb els dits. En canvi, la Gemma en té cinc i sap diferenciar entre anys i dits.

En qualsevol moment del dia pot aparèixer la gelosia entre les germanetes: volen anar a coll del pare les dues alhora, per berenar volen el mateix, per jugar volen les mateixes joguines, etc. La gelosia dóna pas a la rivalitat i a les acusacions, sempre sense mala intenció.

A casa de l'àvia Josefina o de l'àvia Isabel, la Clara ho remena tot, fins i tot el comandament de la televisió. La Clara no para, és com una excavadora i un terratrèmol alhora. Però a la Gemma i a la Clara els agrada anar a jugar amb els seus cosins Sasó i Sasí (el Gonçal i la Teresa), que viuen a la ciutat. També volen jugar amb la Marta, una altra cosina més gran que les pentina, les pinta i es deixa acaçar.

Malgrat que la mare les renya, a les dues germanes els encanta ballar i fer el remolí perquè fan riure els pares. Encara que a l'hora de menjar donen molts maldecaps, les dues germanes s'estimen. La veritat és que s'assemblen. Tal vegada sigui bo o dolent tenir una germana, però la veritat és que la Clara no para i la seva germana Gemma se l'estima moltíssim.

TEMA I INTERÈS DEL LLIBRE

Una de les escenes quotidianes als parcs, espais lúdics de les ciutats, supermercats... és la del germà o germana gran agafant-se del cotxet del seu germanet o germaneta. I, evidentment, les converses entre les mares al voltant de les relacions entre els germans: «ara vol que li doni jo el menjar», «es fa pipí a sobre i vol bolquers com el germà», «vol dormir amb nosaltres», «està insuportable: plora i es llença a terra per no res»... i també «estima molt el germà», «li fa molt de cas», «no té gens de gelosia»... Doncs bé, l'interès d'aquest conte se centra en la quotidianitat i el realisme de la història que ens presenta: l'estima entre dues germanetes menudes, i més concretament les relacions entre germanes viscudes des de les seves vivències diàries relatades per la germana gran. Al cap i a la fi, tota una lliçó de vida que, superant la temàtica de la gelosia entre les protagonistes, ens endinsa en la reflexió sobre les relacions entre els nens i els adults, entre els membres de la família i, sobretot, ens explica els valors que són importants per als nostres fills i filles.

L'obra, a més, conté altres aspectes suggeridors i d'interès educatiu com per exemple:

–El valor de l'amistat.
–La potenciació del sentit de l'humor.
–El joc com a element de relació i convivència.
–La necessitat de saber escoltar i perdonar per a poder conviure.
–Les relacions adults-infants.
–El dia a dia de les relacions entre persones i com fer-hi front.
–La col·laboració entre les persones, especialment en la família.
–El respecte per la diferència individual i col·lectiva.
–La canalització de l'enginy i la imaginació com a forma de realització personal.
–El menjar saludable.

L'AUTOR

Braulio Llamero Crespo (Zamora, 1956) és llicenciat en Ciències de la Informació (secció periodisme). Ha estat vinculat, i encara continua, al món dels mitjans de comunicació com a periodista a la ràdio, la premsa escrita i la televisió. Com a escriptor és autor de nombroses obres de literatura infantil publicades en les més prestigioses editorials i traduïdes a les diferents llengües oficials de l'Estat espanyol. Guardonat en diversos certàmens i ocasions, també és autor teatral i guionista d'alguns documentals audiovisuals. Entre les seves obres cal ressenyar: *La brujita Gari* (Susaeta, 1988), *El inventor de mamás* (Anaya, 1989), *El televisor mágico* (SM, 1990), *El rey simplón* (Bruño,1993), *Ángeles de manzana* (Algar, 2004) o *La gallina secuestrada* (Algar, 2005). Els relats i les històries de Braulio Llamero són de contingut i temàtica molt propers a la realitat de la infantesa. Es caracteritzen per una gran dosi d'imaginació i creativitat, que barrejats amb un llenguatge senzill i directe es fan atractius per a tots els lectors en edat escolar.

LA IL·LUSTRADORA

Eider Eibar va néixer a Amorebieta (Biscaia) el 1980. És llicenciada en Belles Arts per la Universitat del País Basc i ha cursat estudis d'animació a Barcelona a la Universitat Pompeu Fabra. Treballa en el món del dibuix tant il·lustrant contes com realitzant animacions. En el camp de la literatura, ha il·lustrat, entre altres, els contes *El Moldava* de la col·lecció «La mota de polvo» i *Los viajes de Juanito*, conte musical dedicat als nens i nenes dintre de la col·lecció «Paisajes musicales», tots dos editats per Agruparte. Altres obres il·lustrades són *Anekdotak* (Editorial Pamiela) o *El cant de la Lluna* (Editorial Lynx).

SUGGERIMENTS DIDÀCTICS I METODOLÒGICS

Actualment, els educadors i les educadores som molt conscients que cal potenciar la lectura i la seva comprensió a tots els nivells i transmetre a l'alumnat la convicció que la lectura és sempre una activitat profitosa i lúdica, a més de formativa. Unes propostes didàctiques han de ser un instrument flexible i suggeridor, una eina de motivació al servei de l'alumnat i del professorat. No han de ser un grup tancat d'exercicis que s'hagin d'aplicar tal com ens arriben a les nostres mans. Cal que, en la mesura que siguem capaços, les convertim en un seguit d'activitats plaents per a l'alumnat. En conseqüència, no han de tenir com a únic objectiu transmetre coneixements, sinó

també promoure l'enriquiment intel·lectual, ètic i estètic dels nens i les nenes de les nostres escoles.

La creació de l'hàbit lector en els menuts dels primers cursos de l'Educació Primària no és fàcil, però en canvi sí que sol ser més profitosa i sol donar més bons resultats que en altres etapes educatives, segurament perquè els nens i les nenes d'aquestes edats estan més disposats a deixar-se captivar per les moltes possibilitats de divertir-se que els ofereix la literatura. Encara que les propostes han estat elaborades pensant en el currículum escolar del Primer Cicle de Primària, seria convenient fer una tria entre els exercicis i jocs proposats, sempre tenint en compte les necessitats, els gustos, les possibilitats i els interessos del nostre alumnat.

D'altra banda, les noves propostes pedagògiques tendeixen a globalitzar els continguts i a interrelacionar les actituds d'aprenentatge. Per això hem procurat endinsar-nos en la lectura de *La Clara no para* des de diversos punts de vista. Per tant, les diferents activitats que a continuació es presenten podríem agrupar-les en tres apartats: les activitats d'abans de la lectura, les de després de la lectura i les activitats complementàries. Els objectius de les activitats són:

–Intentar fer un repàs del relat, tot avaluant el grau de coneixement de la narració mitjançant activitats amb cert tarannà de comprensió i/o comprovació.

–Adquirir continguts propis de l'àrea de llenguatge a través d'alguns jocs de llengua proposats.

–Integració de llengua i contingut on s'aprenen diferents conceptes, procediments i actituds d'altres àrees, aprofitant les diferents temàtiques i continguts que es presenten en la lectura.

–Intenció extraescolar: es tracta de possibilitats de treball en grup, i/o amb el suport de la família o de la comunitat educativa, que tenen una projecció fora de l'aula.

–Treball d'actituds envers les relacions que es produeixen dins de l'àmbit familiar i, sobretot, entre germans.

Es tracta, en definitiva, de proposar activitats obertes que facilitin els treballs dels professors i les professores, sense perdre de vista que han de servir també per fer comprendre al nostre alumnat la importància dels textos literaris i les diverses possibilitats que ens ofereix la lectura d'una història, d'un relat tan imaginatiu, divertit i captivador com el de *La Clara no para*.

SOLUCIÓ DE LES ACTIVITATS PROPOSADES

Solucions a l'activitat 2.
Gemma. / L'àvia Josefina diu que és una excavadora. / L'àvia Isabel diu que és com un terratrèmol. / No. / La Clara té 2 anys i la Gemma en té 5.

Solucions a l'activitat 1.
V, F, V, F, F.

Solucions a l'activitat 2.
Es peten de riure → La Marta i la Clara; Fan el remolí → La Clara i la Gemma; Ho passen molt bé junts → El Sasó, la Sasí, la Clara i la Gemma; Els dóna el berenar → La mare; Les porta al braç → El pare.

Solucions a l'activitat 4.
Pare/mare, nebot/neboda, tiet/tieta, avi/àvia.

Solucions a l'activitat 5.
Noms comuns: ciutat, terratrèmol, germana, poble, dibuixos, bressol. / Noms propis: Anna, Roser, Teresa, Ebre, Pirineus. / Tots els noms propis s'escriuen amb majúscula.

Solucions a l'activitat 7.
Cesc → Francesc; Voro → Salvador; Maite → Maria Teresa; Carol → Carolina; Bea → Beatriu; Xavi → Xavier.

Solucions a l'activitat 8.
La Clara és una excavadora. No para i ho ha de tocar tot. / Tot el dia va d'aquí cap allà. La Clara és com el cul d'en Jaumet. / Segons la Gemma, la Clara és un belluguet i tan petitona com un tap de bassa.

Solucions a l'activitat 9.
Xumet, bolquerets, bressol.

Solucions a l'activitat 11.
Hi ha 20 dits. / Hi ha 25 dits. Resposta oberta.

Solucions a l'activitat 12.
Onze, 12, tretze. / Catorze, 15, setze. / Huit, 9, deu. / Cinc, 6, set.

Solucions a l'activitat 14.

E	S	M	O	R	Z	A	R	Q
A	O	E	L	R	Y	U	I	A
A	P	E	R	T	Y	Y	J	S
S	A	S	U	D	F	G	H	F
A	R	D	I	N	A	R	U	H
P	B	E	R	E	N	A	R	C
A	D	V	Z	B	V	N	H	J
Z	X	C	O	E	C	T	Y	I

PROPOSTES DE TREBALL*

(Material fotocopiable)

* L'editorial autoritza la reproducció d'aquestes propostes de treball amb finalitats didàctiques, però recorda que no es permet la reproducció, per fotocòpia o altres mitjans, del llibre a què es refereixen.

FITXA DEL LLIBRE

TÍTOL DE L'OBRA: .....
AUTOR: .....
DIBUIXOS: .....
ANIMALLIBRES EDITORIAL
COL·LECCIÓ: .....
SÈRIE: ..... NÚM.: .....

ACTIVITATS

1. Abans de llegir el llibre, fixa't en el dibuix de la coberta i contesta.
–Creus que la imatge correspon a la protagonista del conte? Què t'ho fa pensar?

.....

–Sembla contenta o trista, o es fa la despistada? Per què deu ser?

.....

.....

–Què penses que acaba de fer? Per què?

.....

.....

2. Ara recorda i escriu.
Com es diu la nena que conta la història?

.....

Què diu l'àvia Josefina de la Clara?

.....

.....

I l'àvia Isabel?

.....

.....

Quina paraula sap dir la Clara?

.....

Quants anys té la Clara? I la Gemma?

.....

3. Explica què és el que més t'ha agradat de la història que acabes de llegir.

4. Inventa un altre títol per a aquesta història de germanes.

5. Dibuixa aquí una altra coberta per al llibre.

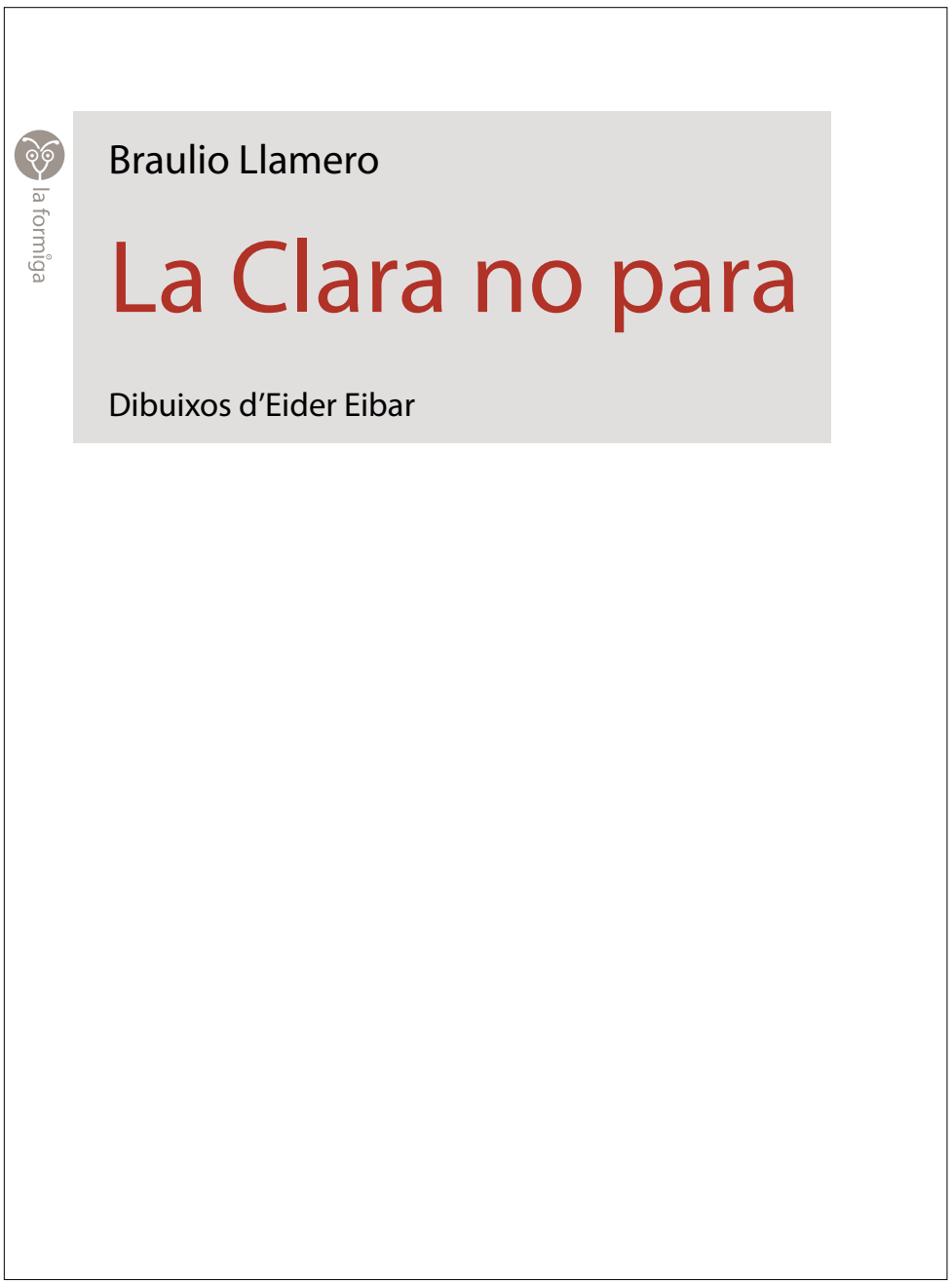

ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES

1. Escriu a la casella de la dreta una V si l'oració és vertadera i una F si és falsa.

La Clara tomba a terra les figuretes de l'àvia Josefina.	
La mare es desespera quan arriba l'hora de sopar.	
El pare pot portar les dues germanes al braç alhora.	
El Sasó i la Sasí són nebots de la Clara i la Gemma.	
La Clara i la Gemma viuen a la ciutat.	

2. Relaciona amb fletxes.

Es peten de riure. •	• La Clara i la Gemma.
Fan el remolí. •	• El Sasó, la Sasí, la Clara i la Gemma.
Ho passen molt bé junts. •	• La Marta i la Clara.
Els dóna el berenar. •	• La mare.
Les porta al braç. •	• El pare.

3. Dibuixa les protagonistes del conte i escriu una frase que expliqui el que estan fent en aquest moment.

.....

.....

4. Completa.

Masculí	Femení
cosí	cosina
pare	
nebot	
	tieta
avi	

5. Pinta de vermell els noms comuns i de verd els propis, i completa l'oració.

ciutat	Anna	terratrèmol	germana	Roser	poble
Teresa	dibuixos	Ebre	bressol	Pirineus	

Tots els noms propis s'escriuen amb .....

6. A la pàgina 58 trobaràs aquesta il·lustració. Conta a la teva manera el que està passant i per què.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

7. Uneix les paraules que són el mateix nom.

Cesc •	• Xavier
Voro •	• Carolina
Maite •	• Francesc
Carol •	• Salvador
Bea •	• Maria Teresa
Xavi •	• Beatriu

8. Completa les frases amb...

com el cul d'en Jaumet | una excavadora | un tap de bassa

–La Clara és ..... No para i ho ha de tocar tot.
–Tot el dia va d'aquí cap allà. La Clara és .....
–Segons la Gemma, la Clara és un belluguet i tan petitona com .....
.....

9. Ajuda la Clara a completar tres paraules del món dels bebès.

X.....M.....T
B O .....Q U E R .....TS
.....R E SS.....L

. Representa aquestes edats tot dibuixant mans i dits.

4 anys | 7 anys | 10 anys

11. Més matemàtiques. Contesta.

–Quants dits hi ha en quatre mans? Hi ha ..... dits.

–I en tres mans i dos peus? Hi ha .....dits.

–Quants anys sumen el teu pare i la teva mare? Entre els dos sumen .....anys.

12. Abans i després.

Onze	12	.....
.....	15	.....
.....	9	.....
.....	6	.....

13. Anota en la graella els aliments que més t'agraden i els que menys.

M'agrada	No m'agrada

14. Busca els quatre noms dels principals àpats del dia.

E	S	M	O	R	Z	A	R	Q
A	O	E	L	R	Y	U	I	A
A	P	E	R	T	Y	Y	J	S
S	A	S	U	D	F	G	H	F
A	R	D	I	N	A	R	U	H
P	B	E	R	E	N	A	R	C
A	D	V	Z	B	V	N	H	J
Z	X	C	O	E	C	T	Y	I

.....

.....

.....

.....

.....

15. Prepara una senzilla investigació sobre el lloc on vius.

Ciutat o poble

a) Fes una llista dels avantatges i els inconvenients de viure al poble o a la ciutat. Pots demanar ajuda a pares, mares, avis, oncles, mestres, persones que passen pel carrer, guàrdies, botiguers, futbolistes...

Viure al poble		**Viure a la ciutat**	
avantatges	**inconvenients**	**avantatges**	**inconvenients**
poc de soroll, ...	.....	.....	molt de trànsit,
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....

b) Explica què es podria fer per tal que els avantatges fossin majors i que els inconvenients desapareguessin.

.....

.....

16. Anota quines coses fas amb els teus germans o cosins i a quines altres coses t'agradaria jugar.

.....

.....

.....

.....

la formiga blanca

primers lectors

Braulio Llamero

La Clara no para

Dibuixos d'Eider Eibar

La Clara és un nap-buf total
i no para quieta ni un segon:
prem els botons de la tele,
tomba les figuretes de l'àvia
i, quan li posen música, no
deixa de ballar. La seva ger-
mana diu que és un belluguet,
una excavadora i un terratrè-
mol, encara que a vegades
juguen plegades i s'ho passen
molt bé.

Braulio Llamero i **Eider Eibar**
tenen molts anys, més que
dits a les dues mans, però des
del seu esperit més infantil
han escrit i dibuixat aquesta
història entranyable.

Propostes didàctiques referides al llibre
La Clara no para (ISBN: 978-84-96726-26-0)
© Animallibres Editorial, 2008
www.animallibres.cat
© Diego Gómez, 2008
Dibuixos d'Eider Eibar